

ZUZANA MUCHOVÁ

JEN TAK

OBYČEJNÝ

ŽIVOT

Zuzana Muchová

JEN TAK
OBYČEJNÝ ŽIVOT

ÚVOD

Starý osamělý pán.

Někdo jiný by na jeho místě všechno vzdal, rezignoval, poddal se smutku, nic nedělal, jen ležel, zíral do jednoho fleku a přál si konec.

Tento pán byl také smutný, také vzpomínal a chtěl by umřít... to ostatně chtěl už před třiceti léty, když odešla ta jeho jediná, tak blízká bytost, jeho druhá půlka, kterou miloval a ctil, a která s sebou odnesla část jeho srdce. Ale OSUD tomu chtěl jinak, nechal ho žít dlouhá léta osamocenému, bez žádné rodiny, a společností mu byl jenom personál domova důchodců. A taky jeho druhé, anebo bůhvíkolikáté JÁ.

Poznala jsem pana Vladimíra, když jsem pracovala v Domově sociálních služeb v Šumperku. Obýval sám malý, jednolůžkový pokojík. Měl den přesně rozdělen na jednotlivé úseky, ve kterých se věnoval takovým činnostem, které mu jeho stav dovolil. Četl knihy, luštil sudoku, křížovky a různé rébusy, sledoval televizi. Rád si povídal a probíral politiku, sledoval dění ve světě i ve svém okolí, kritizoval (jako ostatně většina lidí), co všechno je špatně a vzpomínal, jak to bylo dřív.

Zrovna nastoupila koronavirová krize, a tak se skoro každý hovor aspoň na chvíli stočil na toto téma. Jakby taky ne, když toho bylo všude plno. Nikdo ani netušil, kam až všechno dospěje a kdy to pomine. Avšak samozřejmě jsme věděli, že to nikdy neskončí, jen se

vše jaksi ustálí a naučíme se s tím žít. Zatím jsme ovšem všichni byli v jakémsi napětí a s tím spojeném stresu a nejistotě, odkud se co na nás přizene, měli strach o své blízké, báli se, že nás v domově zavřou i s klienty. Pracovali jsme ve ztížených podmínkách, dodržovali hygienické předpisy a nosili roušky i štíty.

Pan Vladimír to sledoval nespokojeným zrakem a litoval nás. Vzpomínal, jaké to bývalo dřív všechno lepší, personál neměl tolik práce, obyvatelé domova byli zdravější a soběstačnější, on sám se dostal i na terasu, kde se skoro každý den opaloval...

A když měl například narozeniny, všichni si s ním poseděli a oslavili to. Zaměstnanci měli více času. Dneska neví kam dřív skočit, do domova už se přijímají jen čím dál víc bezmocní lidé s vyšším stupněm závislosti, při stejném počtu pracovníků. To je potom jasné, že je personál rád, když stihne to, co musí, a proto starého pána vždy potěší, když se za ním někdo zastaví na kus řeči. Je vděčný za sebekratší návštěvu. Vždyť je upoutaný na lůžko a už jen závislý na cizí pomoci.

„Už jsem tady třicet let. Sám, bez manželky, představte si to! Měli jsme tu být spolu. Ale odešla mi, a já jsem zůstal. Proč jsem jen zůstal? Sám, tak dlouho – celých třicet let. Na co, k čemu?“

Často jsem jeho stesky slychala, jako i jiní, kteří za ním přišli. Člověk na tato slova nemá odpověď, neví, co říct. Může jen projevit účast. A taky pochopení a povzbuzení. Protože pán byl svým způsobem obdivuhodný.

Přestože zůstal sám a neměl žádné příbuzné, jen jakéhosi synovce, který za ním byl naposledy před X lety, dokázal se zabavit, jak to šlo

a vykřesat z té své samoty i plusy. Nechtěl se sice účastnit žádných programů, kulturních akcí, ani aktivit, které domov pořádal, ale nevzdával to. Hodně se věnoval těm svým zálibám, které ho naplňovaly – luštění, televize, knihy...

Měl své přesné rituály, které dodržoval, čas na zábavu, na odpočinek i na spaní. Úzkostně dbal o svoji hygienu, kdy potřeboval, aby mu personál podal pomůcky nebo ho zavezl do koupelny, připravil vše na holení, podal mu různé mastičky apod., a pán si vymezil čas, za jak dlouho mu má zase někdo z nás přijít pomoci. V tom čase sám zvládl všechno, co chtěl a potřeboval, a to ho uspokojilo. Byl svým způsobem individualista.

Postupem času, jak jsem pana Vladimíra více a více poznávala, jsem zjistila, že měl velice zajímavý život. I když v něm byly dlouholeté úseky tak říkajíc stejně nudné, v těch jiných prožil natolik neobvyklé věci, že jsem se rozhodla je zaznamenat. Myslím si, že stojí za to poznat tento příběh obyčejného člověka, který zažil válku i období poválečných let, totalitu i její pád a jehož život se překlenul do dvacátého prvního století. Protože takoví lidé už za chvíli nebudou.